

Sygn. akt I NKRS 129/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Paweł Księżak

w sprawie z odwołania M. F. i W. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 24 czerwca 2021 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej, ogłoszonym w Monitorze
Polskim z 2021 r., poz. 280,

z udziałem M. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 lutego 2022 r.,

- 1. odrzuca wnioski o zabezpieczenie;**
- 2. oddala odwołania;**
- 3. odrzuca wnioski o zasądzenie kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: KRS lub Rada) uchwałą nr [...] z
24 czerwca 2021 r. (dalej także: Uchwała), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2

ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2021, poz. 269, dalej: u.KRS) postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej;

2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. F. i W. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej.

Na jedno wolne stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2021 r. pod poz. 280, zgłosili się:

- M. F. – adwokat w Izbie Adwokackiej w K.;
- M. K. – sędzia Sądu Apelacyjnego w W.;
- W. K. – sędzia Sądu Rejonowego w O..

W uzasadnieniu Uchwały wskazano, że zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa, na posiedzeniach 17 i 22 czerwca 2021 r. przeprowadził rozmowę z kandydatami, przeanalizował zgromadzone w sprawie materiały, omówił kandydatury, odbył naradę, przeprowadził głosowanie i przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na jedno stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej M. K..

W uchwale Rady podjętej na posiedzeniu 24 czerwca 2021 r. zaznaczono, że kandydaci spełniają wymagania ustawowe określone w art. 30 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2021, poz. 154 ze zm., dalej także: u.SN). Rada wskazała, że kierowała się również kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS w tym doświadczeniem zawodowym kandydatów i opiniami przełożonych, wzięła pod uwagę odpowiednie przygotowanie merytoryczne do pracy orzeczniczej na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej oraz wagi spraw znajdujących się w kognicji tej Izby.

Krajowa Rada Sądownictwa, postanowiła, przy 17 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i 3 głosach „wstrzymujących się”, że przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej.

Kandydatura M. F. uzyskała 3 głosy „za”, 2 głosy „przeciw” i 15 głosów „wstrzymujących się”, zaś W. K. 5 głosów „za”, 6 głosów „przeciw” i 9 głosów „wstrzymujących się”.

Pismem z 21 października 2021 r., wniesionym do Sądu Najwyższego Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, M. F. zaskarżył powyższą Uchwałę w części, tj. w zakresie, w jakim KRS postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej uczestnika postępowania;

2. nie przedstawić wniosku o powołanie do pełnienia tego urzędu odwołującego się M. F..

Odwołujący się zarzucił zaskarżonej uchwale naruszenie:

1. przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 41 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN przez błędne przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym (M.P. 2021, poz. 280; dalej: obwieszczenie) doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Krajową Radę Sądownictwa tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej Uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie – z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – było nieważne, wobec czego nie mogło dojść do skutecznego wszczęcia postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa w niniejszej sprawie,

co powinno skutkować umorzeniem tego postępowania, nie zaś wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia;

2. art. 21 ust. 1 i 2 w zw. z art. 31 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, stanowiącego załącznik do uchwały nr 158/2019 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2019, poz. 192, ze zm.; dalej: Regulamin KRS) przez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia Uchwały, gdy tymczasem Krajowa Rada Sądownictwa (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS przez:

1. dokonanie oceny kandydatury odwołującego się bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji odwołującego się i konkurujących z nim kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w Uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej M. K., a nie odwołującego się;

2. przyjęcie przez zespół, że materiały sprawy są wystarczające do zajęcia stanowiska i przedstawienia sprawy Przewodniczącemu Rady w sytuacji, gdy:

1. zespół nie zwrócił się do odwołującego się w celu przedstawienia pełnego dorobku naukowego, w którego skład nie wchodzi 48 publikacji naukowych a 105 publikacji naukowych,

2. zespół nie zwrócił się do odwołującego się w celu przedstawienia wykazu prowadzenia spraw, w których występowały trudne i skomplikowane zagadnienia prawne,

3. przez dokonanie oceny kandydatury odwołującego się bez udostępnienia odwołującemu się łącza adresowego, w ramach którego odwołujący się mógłby wziąć udział w posiedzeniu zespołu prowadzonego w formie wideokonferencji, na którym to posiedzeniu odwołujący się mógłby w pełni przedstawić zespołowi swoją kandydaturę, dotychczasowy dorobek naukowy oraz zdobyte doświadczenie zawodowe w trudnych i skomplikowanych sprawach cywilnych;

4. brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w Uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej innego uczestnika niż odwołujący się;

5. niezaproszenie odwołującego się na posiedzenie zespołu oceniającego, tj. niewysłanie informacji o terminie posiedzenia zespołu zarówno listem poleconym, jak i za pośrednictwem poczty elektronicznej, a która to okoliczność obiektywnie uniemożliwiła odwołującemu się stawienie się na posiedzeniu zespołu i świadczy o tendencyjnym oraz negatywnym nastawieniu zespołu i Rady do odwołującego się, co istotnie podważa zaufanie do obiektywności, fachowości i rzetelności całego postępowania prowadzonego w sprawie;

6. tendencyjne i wybiórcze uwypuklenie wyłącznie tych cech i okoliczności, które świadczyły na korzyść wybranego przez Radę kandydata, w szczególności przywiązanie niewspółmiernej wagi, z przekroczeniem granic swobodnej oceny kandydatów, do doświadczenia zawodowego M. K., przy zupełnym pominięciu innych cech i kwalifikacji pozostałych kandydatów, w szczególności szerokiej działalności edukacyjnej, naukowej oraz zawodowej odwołującego się, co może świadczyć o celowym, z góry powziętym zamiarze wyboru określonego kandydata oraz dowodzi znacznego przekroczenia granic swobodnej oceny kandydatów, dokonanej w sposób gołosłowny oraz na podstawie niczym niepopartych twierdzeń;

7. niezwrócenie się przez zespół do właściwych sądów okręgowych, w tym: Sądu Okręgowego w K., Sądu Okręgowego w [X] i Sądu Okręgowego w W. celem przedłożenia akt spraw, w których odwołujący się wykazał się dużym doświadczeniem w prowadzeniu spraw, w których wystąpiły trudne i skomplikowane zagadnienia prawne;

8. nieskierowanie sędziego wizytatora do właściwych względem siedziby kancelarii odwołującego się sądu okręgowego i sądu apelacyjnego, w których były prowadzone sprawy, w ramach której to wizyty wizytator mógłby zapoznać się z aktami spraw, w których odwołujący się wykazał się dużym doświadczeniem w prowadzeniu spraw, w których wystąpiły trudne i skomplikowane zagadnienia prawne;

9. prawa materialnego, tj.:

1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że obwieszczenie nie wymagało do swojej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, podczas gdy, dokonując prawidłowej wykładni, jasnym jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji,

wynikających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS do podjęcia merytorycznej Uchwały, przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS;

2. art. 187 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej Uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE) oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP) przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 25 marca 1957 r. (dalej: TFUE), powoływani są na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tysiące obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych

przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego, wybrany przez tak ukształtowaną Radę, nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu oraz sądu powołanego zgodnie z ustawą, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący się wniósł o uchylenie Uchwały w zaskarżonej części, umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania, ewentualnie o uchylenie Uchwały w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa. Odwołujący się wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Na podstawie art. 388 § 1 i 4 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS odwołujący się wniósł o wstrzymanie wykonania (skuteczności) Uchwały w zaskarżonej części, prowadzące do:

1. ustanowienia ogólnego zakazu uwzględniania i respektowania w obrocie skutków, które w świetle obowiązującego prawa mogą być wiązane z zaskarżoną Uchwałą, a w efekcie do

2. stworzenia stanu, w którym zaskarżona Uchwała (nawet mimo przyjęcia jej prawomocności – por. przepisy art. 43 ust. 2 w zw. z art. 44 ust. 1b u.KRS) nie będzie wywoływała przewidzianych dla niej skutków prawnych do chwili zakończenia postępowania w niniejszej sprawie

oraz doręczenie postanowienia o wstrzymaniu wykonania (skuteczności) Uchwały do Kancelarii Prezydenta RP.

M. F. wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczeń skarżącego polegającego na unormowaniu praw i obowiązków uczestników niniejszego postępowania, tj. Skarżącego oraz M. K., na czas trwania tego postępowania poprzez:

1. zakazanie M. K. odebrania aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (art. 33 § 1 u.SN);

2. zakazanie M. K. zgłoszenia się w celu objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej (art. 33 § 2 u.SN);

3. zakazanie M. K. złożenia ślubowania wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (art. 34 § 1 i 2 u.SN)

oraz doręczenie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia do Kancelarii Prezydenta RP.

Odwołujący się wniósł także o udzielenie zabezpieczenia roszczeń skarżącego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w niniejszej sprawie poprzez:

1. poinformowanie Kancelarii Prezydenta RP o wszczęciu sprawy zainicjowanej odwołaniem;

2. nakazanie Prezydentowi RP niepodejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do realizacji zaskarżonej Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa numer [...];

3. zakazanie Prezydentowi RP wręczenia aktu powołania M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej;

4. zakazanie Prezydentowi RP przyjmowania ślubowania od M. K.

oraz doręczenie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia do Kancelarii Prezydenta RP.

W przypadku udzielenia zabezpieczenia odwołujący się wniósł o zaopatrzenie wydanego postanowienia wzmianką o wykonalności w związku z tym, że postanowienia te będą podlegały wykonaniu w drodze egzekucji (art. 743 § 1 w zw. z art 1051 k.p.c., ew. również w zw. z art. 391 § 1 i art 398²¹ k.p.c. oraz art. 44 ust. 3 u.KRS).

Ponadto odwołujący wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do przymiotu „sądu ustanowionego ustawą” przez składy orzekające w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

M. F. wniósł o rozpoznanie sprawy na rozprawie oraz o poinformowaniu jego o osobie sprawozdawcy w celu złożenia ewentualnego wniosku o wyłączenie sędziego.

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o odrzucenie odwołania w całości jako niedopuszczalnego. Wskazała także na niezasadność zarzutu o uniemożliwieniu udziału odwołującemu się w posiedzeniu zespołu 17 czerwca 2021 r., gdyż zawiadomienie o posiedzeniu zespołu zostało doręczone odwołującemu się na podany przez niego adres służbowy poczty elektronicznej. Zdaniem Rady odwołujący się, nie wykazał, aby Rada dopuściła się naruszenia prawa. Uchwała, od której zostało wniesione odwołanie, zapadła w ramach przysługujących KRS ustawowych kompetencji, na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i przy zastosowaniu relewantnych przepisów, zaś złożone odwołanie stanowi bezzasadną polemikę ze sformułowaną przez Radę oceną kwalifikacji kandydatów.

W piśmie z 17 grudnia 2021 r. odwołujący się podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie, zaprzeczył twierdzeniom Rady, w szczególności o przesłaniu na adres e-mail odwołującego się zawiadomienia o posiedzeniu zespołu członków Rady. Wskazał, że nie otrzymał na którykolwiek ze swoich adresów e-mail ww. zawiadomienia, a ponadto nigdy nie przekazał Radzie swojego adresu e-mail.

W piśmie z 18 stycznia 2022 r. Rada wskazała, że wobec braku w dokumentacji kandydata adresu poczty elektronicznej, na który przesyłany jest link do połączenia zdalnego, adres [...]pl został ustalony na podstawie powszechnie dostępnych danych w Internecie.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 19 stycznia 2022 r. I NKRS 7/22, działając na podstawie art. 44 ust. 2a ustawy o KRS połączył sprawę o sygn. akt I NKRS

7/22 ze sprawą o sygn. akt I NKRS 129/21 w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt I NKRS 129/21.

Pismem z 11 października 2021 r. W. K. działając przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata M. G. zaskarżył Uchwałę KRS nr [...] z 24 czerwca 2021 r. w części, tj. w zakresie, w jakim KRS postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej;
2. nie przedstawić wniosku o powołanie do pełnienia tego urzędu odwołującego się W. K..

Odwołujący się zarzucił zaskarżonej Uchwale naruszenie:

1. przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 41 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2, z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN przez błędne przyjęcie, że w następstwie obwieszczenia doszło do skutecznego wszczęcia postępowania w sprawie, co skutkowało przeprowadzeniem przez Krajową Radę Sądownictwa tego postępowania oraz podjęciem w nim merytorycznej Uchwały, gdy tymczasem obwieszczenie – z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, przewidzianej w art. 144 ust. 2 Konstytucji RP – było nieważne, wobec czego nie mogło dojść do skutecznego wszczęcia postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa w niniejszej sprawie, co powinno skutkować umorzeniem tego postępowania, nie zaś wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia;

2. art. 21 ust. 1 i 2, art. 31 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 2-4 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS przez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały, gdy tymczasem Krajowa Rada

Sądownictwa (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11 Regulaminu KRS przez:

1. dokonanie oceny kandydatury odwołującego się bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy, udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji odwołującego się i konkurujących z nim kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w Uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej M. K., a nie odwołującego się;

2. brak określenia i rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w Uchwale Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej innego uczestnika niż odwołujący się;

3. tendencyjne przyjęcie, że delegacje odwołującego się do Sądu Okręgowego nie pozwoliły mu na nabycie doświadczenia w rozpoznawaniu spraw odwoławczych, bez jednoczesnego wyjaśnienia, z czego wynika tak kategoryczny pogląd;

4. tendencyjne i wybiórcze uwypuklenie wyłącznie tych cech i okoliczności, które świadczyły na korzyść wybranego przez Radę kandydata,

w szczególności przywiązanie niewspółmiernej wagi, z przekroczeniem granic swobodnej oceny kandydatów, do zajmowania przez M. K. urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego, bez jednoczesnego dokładnego wyjaśnienia, dlaczego Rada uznała sprawy, w których orzekał wybrany kandydat za trudne, co może świadczyć o celowym, z góry powziętym zamiarze wyboru określonego kandydata, oraz dowodzi znacznego przekroczenia granic swobodnej oceny kandydatów;

5. prawa materialnego, tj.:

1. art. 144 ust. 1-3 Konstytucji RP w zw. z art. 31 § 1-3 i art. 112a u.SN w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że obwieszczenie nie wymagało do swojej ważności kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, podczas gdy, po dokonaniu prawidłowej wykładni, jasne jest, że nie doszło w ogóle do skutecznego wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie, które pozwalałoby Radzie na realizację jej kompetencji, wynikających z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 u.KRS do podjęcia merytorycznej Uchwały, przewidzianej w art. 37 ust. 1 u.KRS;

2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 19 ust. 1-8 Regulaminu KRS przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej Uchwały przez Radę, która była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyżej wskazanymi przepisami ustawy o KRS, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały;

3. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP przez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej M. K., a nie odwołującego się;

4. art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP przez ich błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, że nie zostaje naruszona zasada państwa prawnego oraz standard niezawisłości sędziów wymagany dla zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w sprawach unijnych, gdy sędziowie Sądu Najwyższego, będącego sądem, którego orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu według prawa wewnętrznego w rozumieniu art. 267 ust. 3 TFUE, powoływani są na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której członków (sędziów) wybiera Sejm spośród kandydatów zgłoszonych przez co najmniej 25 sędziów lub co najmniej 2 tysiące obywateli, przy czym ostateczna lista kandydatów, którą zbiorczo zatwierdza Sejm, jest ustalana wcześniej przez komisję sejmową, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia powyższych przepisów, determinująca również interpretację oraz stosowanie prawa krajowego, powinna być taka, że opisany wyżej sposób kształtowania Rady zwiększa wpływ Parlamentu na jej działalność oraz wpływa niekorzystnie na jej niezależność, w związku z czym skład Sądu Najwyższego, wybrany przez tak ukształtowaną Radę, nie spełnia warunku dotyczącego niezawisłości sądu oraz sądu powołanego zgodnie z ustawą, jak wymaga tego art. 19 ust. 1 akapit 2 w zw. z art. 2 TUE oraz art. 47 KPP.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący się wniósł o Uchylenie uchwały w zaskarżonej części, umorzenie poprzedzającego jej wydanie postępowania, względnie zaś o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa. Odwołujący się wniósł także o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W. K. wniósł o wstrzymanie wykonania (skuteczności) Uchwały w zaskarżonej części (art. 388 § 1 i 4 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), prowadzące do (i) ustanowienia ogólnego zakazu uwzględniania i respektowania w obrocie skutków, które w świetle obowiązującego prawa mogą być wiązane z zaskarżoną Uchwałą (co będzie służyło niedopuszczeniu do urzeczywistnienia się tych skutków), a w efekcie do (ii) stworzenia stanu, w którym zaskarżona Uchwała (nawet mimo przyjęcia jej prawomocności – por. art. 43 ust. 2 w zw. z art. 44 ust. 1b u.KRS) nie będzie wywoływała przewidzianych dla niej skutków prawnych w okresie przejściowym do chwili zakończenia postępowania w niniejszej sprawie.

Odwołujący się wniósł także o udzielenie zabezpieczenia jego roszczeniom, polegającego na unormowaniu praw i obowiązków uczestników postępowania, tj. odwołującego się i M. K., na czas trwania postępowania, przez zakazanie M. K. (i) odebrania aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (art. 33 § 1 u.SN), (ii) zgłoszenia się w celu objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (art. 33 § 2 u.SN) oraz (iii) złożenia ślubowania wobec Prezydenta RP (art. 34 § 1 i 2 u.SN) – do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (art. 755 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 730-738 k.p.c., ew. również w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 44 ust. 3 u.KRS).

W przypadku udzielenia zabezpieczenia odwołujący się wniósł o zaopatrzenie wydanego postanowienia wzmianką o wykonalności w związku z tym, że postanowienie będzie podlegało wykonaniu w drodze egzekucji (art. 743 § 1 w zw. z art. 1051 k.p.c., ew. również w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 44 ust. 3 u.KRS).

Odwołujący się wskazał także, że ze względu na niemajątkowy charakter sprawy, nie oznaczył w odwołaniu wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3

k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS) oraz sumy zabezpieczenia (art. 736 § 1 pkt 1, § 2 i 3 k.p.c., ew. również w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 44 ust. 3 u.KRS).

Ponadto skarżący wniósł o przekazanie sprawy do rozpoznania Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do przymiotu „sądu ustanowionego ustawą” przez składy orzekające w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych i Izbie Dyscyplinarnej.

W. K. wniósł także o rozpoznanie sprawy na rozprawie oraz o poinformowaniu jego o osobie sprawozdawcy w celu złożenia ewentualnego wniosku o wyłączenie sędziego.

Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o odrzucenie odwołania W. K. w całości jako niedopuszczalnego. Zdaniem Rady odwołujący się nie wykazał, aby Rada dopuściła się naruszenia prawa. Uchwała, od której zostało wniesione odwołanie, zapadła w ramach przysługujących KRS ustawowych kompetencji, na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i przy zastosowaniu obowiązujących przepisów, zaś złożone odwołanie stanowi w jej ocenie jedynie bezzasadną polemikę ze sformułowaną przez Radę oceną kwalifikacji poszczególnych kandydatów biorących udział zaskarżonym postępowaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Mając na uwadze fakt, że do kompetencji Rady należy rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych (art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS), uczestnik postępowania jest uprawniony do zaskarżenia uchwały

dotyczącej przedstawienia lub odmowy przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeśli pozostaje ona w sprzeczności z prawem.

W świetle art. 33 ust. 1 u.KRS w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, kandydatura w pierwszej kolejności rozpatrywana jest przez zespół Rady, który zgodnie z art. 35 ust. 2 u.KRS, ustalając kolejność kandydatów na liście, kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Następnie, zgodnie z art. 37 ust. 1 u.KRS, Rada rozpatruje i ocenia na posiedzeniu wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie, po czym podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem przepisu art. 87¹ ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed tym Sądem. Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, wyznacza granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, biorąc z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z 7 marca 2019 r., I NO 1/19).

W świetle art. 44 ust. 1 u.KRS w sprawach z odwołań od uchwał Rady dotyczących obsady stanowisk sędziowskich kognicja Sądu Najwyższego obejmuje wyłącznie badanie czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. W szczególności Sąd Najwyższy bada, czy Rada przestrzegała w danym

postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata i procedur postępowania związanych z oceną kandydatury. *A contrario* oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kandydata na sędziego, ani jego kontrkandydatów. *A fortiori* Sąd Najwyższy nie może decydować o obsadzie stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

Przed odniesieniem się do podniesionych przez odwołujących się zarzutów należy rozpatrzyć wniesione przez nich wnioski o zabezpieczenie.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z 16 października 2019 r., I NOZP 2/19, udzielenie zabezpieczenia w sprawie z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego nie jest dopuszczalne.

Niezależnie od powyższego bezprzedmiotowość rozpatrzenia wniosków odwołujących się o wstrzymanie wykonania Uchwały oraz udzielenie zabezpieczenia przez zakazanie M. K. odebrania aktu powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej oraz złożenia ślubowania wobec Prezydenta RP wynikałaby z faktu, iż zaskarżenie przez odwołujących się uchwały KRS nr [...] z 24 czerwca 2021 r. wstrzymało jej wykonalność i możliwość powołania przez Prezydenta RP M. K. do czasu zakończenia postępowania. Z tego samego względu bezprzedmiotowy pozostawałby wniosek pełnomocnika W. K. o zakazanie M. K. zgłoszenia się w celu objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej.

Z powyższego względu bezprzedmiotowy pozostawałby także wniosek M. F. o udzielenie zabezpieczenia poprzez poinformowanie Kancelarii Prezydenta RP o wszczęciu sprawy zainicjowanej odwołaniem, nakazanie Prezydentowi RP niepodejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do realizacji zaskarżonej Uchwały, zakazanie Prezydentowi RP wręczenia aktu powołania M. K. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej, a także zakazanie Prezydentowi RP przyjmowania ślubowania od M. K..

Bezprzedmiotowy pozostawałby również wniosek M. F. o udzielenie zabezpieczenia poprzez zakazanie M. K. zgłoszenia się w celu objęcia stanowiska

sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej, gdyż zaskarżona uchwała podjęta została w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej, nie zaś Izby Karnej.

Przechodząc do zarzutów podniesionych przez odwołujących się Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności rozpozna zarzuty wspólne dla obu odwołań.

Przede wszystkim zauważyć należy, że znacząca część podniesionych przez odwołujących się, tożsamyh zarzutów dotyczy kwestii zupełnie podstawowych odnoszących się do ważności postępowania nominacyjnego, w którym wzięli udział odwołujący się, czyli organizacji Krajowej Rady Sądownictwa. Kwestie te niewątpliwie znane były odwołującym się przed przystąpieniem do postępowania. Na tym tle pojawiają się dwa podstawowe pytania: w jakim celu odwołujący się wzięli udział w procedurze, którą *a priori* kwestionowali, a także jaki jest cel ich odwołań, w szczególności, jeśli ich możliwym skutkiem, zgodnie z wnioskami ewentualnymi odwołujących się, mogłoby być przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. To jednak nie usunęłoby podniesionych przez odwołujących się wątpliwości. O ile odpowiedź na pierwsze z pytań zawierać się może w ocenie racjonalności odwołujących się, do czego Sąd Najwyższy nie jest uprawniony, o tyle drugie pozostaje istotne w kontekście ewentualnego nadużycia prawa procesowego. Niewątpliwie celem przewidzianej w art. 44 ust. 1 u.KRS instytucji odwołania od uchwały Rady jest zagwarantowanie uczestnikom postępowania nominacyjnego przed Radą jego rzetelności, wyrażającej się w prowadzeniu go w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi. Skorzystanie przez odwołującego się z tego uprawnienia w innym celu, np. podważenia konstytucyjnego organu państwa albo opóźnienia procedury mającej istotne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, a w konsekwencji i państwa, wpisywałoby się więc w logikę nadużycia prawa procesowego, czyli wykorzystania uprawnień przyznanych przez przepisy prawa zgodnie z ich literą, lecz sprzecznie z ich celem. Z drugiej strony nie można wykluczyć, że celem podniesionych przez odwołujących się zarzutów jest doprowadzenie do ponownego rozpoznania sprawy przez Krajową Radę Sądownictwa i podjęcie uchwały o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie ich do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego

w Izbie Cywilnej. W takiej sytuacji należałoby jednak uznać, że wspomniane, podniesione przez odwołujących się zarzuty dotyczące organizacji Krajowej Rady Sądownictwa, stałyby się niezasadne. Nie sposób nie zauważyć, że w ten sposób ponownie doszłoby do naruszenia jednego z podstawowych praw myślenia, czyli zasady niesprzeczności, jednakże ocena powyższego wkraczałaby w obszar oceny kwalifikacji kandydatów, do czego uprawniona jest Krajowa Rada Sądownictwa w ramach postępowania nominacyjnego, nie zaś Sąd Najwyższy.

W kontekście udziału M. F. w procedurze, której celem jest przedstawienie Prezydentowi RP przez Krajową Radę Sądownictwa wniosku o powołanie kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej i w konsekwencji realizacji przez Prezydenta RP jego prerogatywy, zauważyć należy, że zgodnie z u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego (art. 44 ust. 1 u.KRS), przy czym właściwa w sprawach z odwołań od uchwał KRS jest Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Odwołanie to wnosi się za pośrednictwem Przewodniczącego Rady (art. 44 ust. 2 u.KRS). M. F. wniósł odwołanie do Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego – zaadresowane na adres Przewodniczącego Izby, a także do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Odwołujący się jako kandydat do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, a zatem – jak można wnosić – osoba, która w subiektywnym przekonaniu posiada kwalifikacje niezbędne do orzekania w Sądzie Najwyższym, powinna szanować obowiązujący porządek prawny.

Niezależnie od powyższego za niezasadny uznać należy zarzut dotyczący oceny skutków prawnych obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym – nieważności obwieszczenia z uwagi na brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów i w konsekwencji niewszczęcia postępowania przez Radą. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2021 r., I NZP 5/21, posiadającą moc zasady prawnej, obwieszczenie Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym, jako czynność urzędowa o charakterze informacyjnym i niewładcym, nie podlega obowiązкови kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, który odnosi się jedynie do aktów

urzędowych Prezydenta RP (art. 144 ust. 2 Konstytucji RP). Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił, że obwieszczenie Prezydenta RP o wolnych stanowiskach sędziego Sądu Najwyższego pozwala osobom, które spełniają ustawowe warunki objęcia stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, prawidłowo i skutecznie zainicjować postępowanie kwalifikacyjne przed Krajową Radą Sądownictwa, na zasadach określonych w art. 31 § 2 u.SN.

Za bezzasadny uznać również należy drugi zarzut odwołujących się, a sprowadzający się do stwierdzenia, że „Rada nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. w sposób sprzeczny z Konstytucją RP, w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu Uchwały”.

Ustosunkowując się do powyższego zarzutu należy przede wszystkim podkreślić, o czym niewątpliwie odwołujący się, jako kandydaci na urząd sędziego Sądu Najwyższego i stosownie adwokat, a także akademik o ugruntowanej pozycji naukowej albo sędzia z wieloletnim doświadczeniem w stosowaniu prawa, muszą wiedzieć, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do oceny zgodności z Konstytucją RP wskazanych przez nich przepisów prawnych. Co więcej, właściwy w tym względzie Trybunał Konstytucyjny badał zgodność przepisu art. 9a u.KRS z Konstytucją RP i w wyroku z 25 marca 2019 r., K 12/18, uznał, że jest on zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w zw. z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Stosownie do normy art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Wiążą one także Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie (Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w tej kwestii – zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 3/19; 29 lipca 2019 r., I NO 89/19; 30 lipca 2019 r., I NO 20/19; 30 lipca 2019 r., I NO 31/19; 2 czerwca 2020 r., I NO 192/19; 14 grudnia 2021 r., I NKRS 68/21).

Zważyć ponadto należy, że w dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że wadliwości uchwały KRS wynikającej z braku niezależności Rady nie można utożsamiać z nieistnieniem uchwały ani jej

nieważnością z mocy samego prawa, jak również z nieważnością postępowania przed KRS (w szczególności zob.: uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19).

Również zarzuty dotyczące naruszenia prawa unijnego nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Najwyższy naturalnie respektuje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i w pełni dostrzega wyrażone w nim zastrzeżenia dotyczące organizacji wymiaru sprawiedliwości, w szczególności odnoszące się do przyjętego przez ustawodawcę polskiego modelu organizacji Krajowej Rady Sądownictwa, a przez to i modelu powoływania sędziów, które wpływać mogą na niezależność i niezawisłość sądownictwa. Z drugiej jednak strony Sąd Najwyższy ma na uwadze rzeczywistość prawną, ukształtowaną m.in. wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., K 3/21, w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że: „art. 1 akapit pierwszy i drugi w związku z art. 4 ust. 3 TUE w zakresie, w jakim Unia Europejska ustanowiona przez równe i suwerenne państwa, tworząca „coraz ściślejszy związek między narodami Europy”, których integracja – odbywająca się na podstawie prawa unijnego oraz poprzez jego wykładnię dokonywaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej – osiąga „nowy etap”, w którym: a) organy Unii Europejskiej działają poza granicami kompetencji przekazanych przez Rzeczpospolitą Polską w traktatach, b) Konstytucja nie jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, mającym pierwszeństwo obowiązywania i stosowania, c) Rzeczpospolita Polska nie może funkcjonować jako państwo suwerenne i demokratyczne – jest niezgodny z art. 2, art. 8 i art. 90 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w zakresie, w jakim – w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii – przyznaje sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do: a) pomijania w procesie orzekania przepisów Konstytucji, jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 178 ust. 1 Konstytucji, b) orzekania na podstawie przepisów nieobowiązujących, uchylonych przez Sejm lub uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją, jest niezgodny z art. 2, art. 7 i art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1, art. 178 ust. 1 i art. 190 ust. 1 Konstytucji; art. 19 ust. 1 akapit drugi i art. 2 TUE w zakresie, w jakim –

w celu zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii oraz zapewnienia niezawisłości sędziowskiej – przyznają sądom krajowym (sądom powszechnym, sądom administracyjnym, sądom wojskowym i Sądowi Najwyższemu) kompetencje do: a) kontroli legalności procedury powołania sędziego, w tym badania zgodności z prawem aktu powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji, b) kontroli legalności uchwały Krajowej Rady Sądownictwa zawierającej wniosek do Prezydenta o powołanie sędziego, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 186 ust. 1 Konstytucji, c) stwierdzania przez sąd krajowy wadliwości procesu nominacji sędziego i w jego efekcie odmowy uznania za sędziego osoby powołanej na urząd sędziowski zgodnie z art. 179 Konstytucji, są niezgodne z art. 2, art. 8 ust. 1, art. 90 ust. 1 i art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji”. Jak podkreślono wyżej Sąd Najwyższy sprawując wymiar sprawiedliwości, zobowiązany jest do respektowania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, które mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Nie ulega ponadto wątpliwości, że najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej jest Konstytucja RP, co znalazło bezpośrednie odzwierciedlenie w treści art. 8 ust. 1 Konstytucji RP.

Za niezasadne uznać należy podniesione przez M. F. zarzuty dotyczące niedochowania przez Radę obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i niezbadania materiałów udostępnionych Radzie w sposób wnikliwy.

Podstawowy zarzut odwołującego się dotyczy uniemożliwienia mu zaprezentowania przed Radą oraz zespołem Rady jego kandydatury, z uwagi na nieotrzymanie zawiadomienia o posiedzeniu zespołu Rady i udostępnienia linku do niego, przez co Rada nie mogła dochować ustawowego obowiązku. Odnosząc się do powyższego zważyć przede wszystkim należy, że zaprezentowanie kandydatury przed zespołem Rady jest uprawnieniem kandydata, nie zaś jego obowiązkiem. Z tego też względu nieskorzystanie przez kandydata ze wskazanego uprawnienia, nie może automatycznie prowadzić do wniosku, iż Rada nie dochowała obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy lub wnikliwego zbadania materiałów sprawy. Jeśli bowiem z uwagi na działanie lub zaniechanie kandydata, określony materiał nie został Radzie udostępniony, w tym kandydat zrezygnował z możliwości

przedstawienia swej kandydatury przed zespołem Rady, hipotetyczny materiał nie może zostać uznany za materiał sprawy. Naturalnie sytuacja przedstawiałaby się inaczej, gdyby to określona czynność Rady, w szczególności jej zaniechanie, uniemożliwiło kandydatowi udostępnienie określonego materiału, istotnego dla podjęcia uchwały, dotyczy to także ewentualnego niepowiadomienia kandydata o posiedzeniu zespołu Rady. Odwołujący się, poza stwierdzeniem nieotrzymania zawiadomienia o posiedzeniu zespołu Rady, nie przytoczył żadnych dowodów uprawdopodobniających powyższe. Jego twierdzenie stoi przy tym w sprzeczności z twierdzeniem Rady o doręczeniu mu zawiadomienia „na podany przez niego służbowy adres poczty elektronicznej, podobnie jak pozostałym kandydatom, którzy nie zgłaszali braku otrzymania zawiadomienia” (k. 143). Zważyć należy, że w piśmie z 17 grudnia 2021 r. (data prezentaty: 22 grudnia 2021 r.) odwołujący się podkreślił, że „nigdy nie otrzymał na którykolwiek ze swoich adresów e-mail wskazanego wyżej zawiadomienia. Ponadto, organ nie mógł dysponować służbowym adresem e-mail odwołującego się, albowiem kandydat nigdy nie podał KRS przedmiotowego adresu, a to między innymi z uwagi na brak w Karcie Zgłoszenia Kandydata na Wolne Stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego (...) rubryki, w której kandydat mógłby podać wskazane wyżej dane” (k. 87 *verte*).

Zważyć należy, że wskazany przez odwołującego się brak stosownej rubryki w Karcie Zgłoszenia Kandydata na Wolne Stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego nie przekłada się bezpośrednio na wniosek, że Rada nie mogła dysponować służbowym adresem e-mail odwołującego się. W aktach osobowych kandydata, którymi dysponowała Rada, znajduje się bowiem służbowy adres e-mail odwołującego się udostępniony przez niego samego. Karta 123 akt osobowych M. F. z Okręgowej Rady Adwokackiej w K. to pismo w/w kierowane do Dziekana adw. J. P. z 30 lipca 2015 r. W nagłówku tego pisma M. F., jako służbowy adres e-mail wskazał: [...].pl.

Ponadto, zgodnie z informacją KRS z 18 stycznia 2022 r. (k. 203), zaproszenie dla M. F. do udziału w posiedzeniu zespołu członków Rady zaplanowanego na 17 czerwca 2021 r., przygotowane zostało 8 czerwca 2021 r. i wysłane na adres e-mail: [...].pl. Zgodnie z treścią pisma adres ten został ustalony na podstawie powszechnie dostępnych danych w Internecie.

Zważyć należy, że adres e-mail: [...].pl, jako aktualny adres służbowy odwołującego się, udostępniany jest w Krajowym Rejestrze Adwokatów i Aplikantów Adwokackich, a także na stronie Izby Adwokackiej w K..

Powyższe uzasadnia twierdzenie, że Rada dopełniła ciążącego na niej obowiązku powiadomienia odwołującego się o terminie posiedzenia zespołu Rady. Fakt ewentualnego nieodebrania przez odwołującego się rzeczowego zawiadomienia, a w konsekwencji niewzięcie przez niego udziału w posiedzeniu zespołu Rady i nieprzedstawienie swojej kandydatury, nie może być więc interpretowany jako naruszenie przez Radę obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy i zbadania materiałów udostępnionych Radzie w sposób wnikliwy.

Konsekwentnie jako wynik zaniedbania odwołującego się, pozostający bez wpływu na realizację przez Radę obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy, należy potraktować zarzut niezwrócenia się przez Radę do odwołującego się o przedstawienie pełnego dorobku naukowego. Jak wskazał w odwołaniu sam odwołujący się do Karty Zgłoszenia została przez niego załączona lista obejmująca 48 publikacji naukowych. Nic nie stało na przeszkodzie, aby wspomniana lista prezentowała pełny dorobek naukowy odwołującego się albo została przez niego uzupełniona na późniejszym etapie postępowania. Skoro więc odwołujący się sam zdecydował o przedstawieniu Radzie wyłącznie wybranych publikacji naukowych, podkreślających – jak sam stwierdził – jego najważniejsze i najnowsze dokonania naukowe (k. 17), nie można czynić Radzie zarzutu, że nie uwzględniła innych publikacji. Powyższe świadczy więc najwyżej o braku należytej dbałości odwołującego się o własne interesy, nie zaś o wydaniu przez Radę zaskarżonej Uchwały sprzecznie z prawem. Analogiczna uwaga odnosi się do możliwości przedstawienia Radzie wykazu prowadzonych przez odwołującego się spraw.

Na marginesie zauważyć należy, że w nieodebranym przez odwołującego się zaproszeniu do udziału w posiedzeniu zespołu Rady zamieszczona została informacja, że kandydat może dołączyć do akt sprawy dokumenty potwierdzające jego kwalifikacje, w szczególności informacje o dorobku naukowym, spis publikacji, opinie przełożonych i rekomendacje za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Pozostałe zarzuty odwołującego się dotyczące niedochowania przez Radę obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i niezbadania materiałów udostępnionych Radzie w sposób wnikliwy stanowią polemikę z oceną dokonaną przez Radę. Z treści zaskarżonej Uchwały jednoznacznie wynika, jakie okoliczności zostały uwzględnione przez Radę oraz czym kierowała się Rada dokonując wyboru kandydata. Zarówno przyjęte przez Radę kryteria, jak i sposób ich zastosowania były zgodne z ustawą. W szczególności należy zauważyć, że oceniając doświadczenie zawodowe kandydatów, Rada przede wszystkim zwróciła uwagę na doświadczenie w pełnieniu funkcji orzeczniczych w sądownictwie powszechnym. W odróżnieniu od odwołującego się rekomendowany kandydat „orzekał w sądach powszechnych wszystkiej instancji a przez to zdobył niezbędne przygotowanie merytoryczne do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej” (k. 96). W kontekście przywołanej oceny Rady przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy rozpoznając odwołania od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa bada wyłącznie ich legalność, poza zakresem jego kognicji pozostaje natomiast zasadność rozstrzygnięcia zawartego w uchwale. W żadnym razie Sąd Najwyższy nie może zajmować się rozpatrywaniem kwalifikacji kandydata na sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 11/11), jak również decydować o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2016 r., III KRS 8/16).

Ponadto wskazać należy, że postępowanie nominacyjne do Sądu Najwyższego nie przewiduje sporządzenia dokumentu oceny kwalifikacji przez uprawnionego sędziego, jak również opiniowania kandydatur przez organy samorządu sędziowskiego. Konsekwentnie Rada nie mogła kierować się tymi przesłankami dokonując samodzielnej oceny kwalifikacji kandydatów do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego i tego nie uczyniła. Podniesione przez odwołującego się w tym zakresie zarzuty są więc bezzasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS oddalił odwołanie M. F..

Odnosząc się do podniesionych przez pełnomocnika W. K. zarzutów naruszenia art. 33 ust 1 u.KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.KRS w zw. z § 19 ust. 1-11

Regulaminu KRS, a przez to wadliwego rozpoznania sprawy przez Krajową Radę Sądownictwa, wskazać należy, że nie zostały one należycie skonkretyzowane i uzasadnione. Samo uzasadnienie wskazanych zarzutów jest krótsze aniżeli rzeczony zarzuty i częściowo sprowadza się do ich powtórzenia. Pozostałe sformułowania są zaś na tyle ogólne, że na ich podstawie nie ma możliwości zrekonstruowania argumentacji na poparcie podniesionych zarzutów. Odwołujący się w szczególności nie wyjaśnił, dlaczego jego zdaniem Rada nie dopełniła obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy, jak również wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie, a ograniczył się wyłącznie do powtórzenia zarzutu. Nie uzasadnił w żaden sposób, dlaczego w jego opinii, Rada nie określiła i nie rozpatrzyła zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich uczestniczących w konkursie kryteria oceny, w szczególności zważywszy, że analiza treści zaskarżonej Uchwały *prima facie* prowadzi do przeciwnych wniosków. Samo twierdzenie nie może być uznane za uzasadnienie, ani nawet uprawdopodobnienie. Niejasne jest również na czym polegać ma „tendencyjne przyjęcie, że delegacje Skarżącego do Sądu Okręgowego nie pozwoliły mu na nabycie doświadczenia w rozpoznawaniu spraw odwoławczych”. W tym kontekście zauważyć należy, że w zaskarżonej Uchwale Rada wskazała, że „[k]andydat przez całą swoją karierę orzeczniczą pełni obowiązki orzecznicze w sądzie rejonowym. Jednodniowe delegacje do pełnienia obowiązków orzecznich w Sądzie Okręgowym w O. nie mogły uzupełnić tego braku, bowiem nie mógł nabyć stosownego doświadczenia w rozstrzyganiu bardziej skomplikowanych spraw pod względem faktycznym i prawnym niż spraw znajdujących się w kognicji sądu rejonowego” (k. 96). Zważyć przy tym należy, że stwierdzenie to padało w związku z porównaniem kandydatury odwołującego się z kandydaturą rekomendowanego do powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, co do którego Rada stwierdziła, że „orzekał w sądach powszechnych wszystkich instancji a przez to zdobył niezbędne przygotowanie merytoryczne do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej” (k. 96).

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że odwołujący się nie dopełnił obowiązku uzasadnienia stawianych zarzutów. Co więcej, zauważyć

należy, że odwołujący się nie podjął nawet próby wykazania, że jego kandydatura jest lepsza od kandydatury rekomendowanego przez Radę uczestnika postępowania. Jak zaś podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z 21 sierpnia 2012 r., III KRS 21/12, a następnie pogląd ten utrwalił się w jego orzecznictwie, „samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia kandydata do objęcia wolnego stanowiska sędziego nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste stosowanie wobec jego kandydatury nierównych lub dyskryminujących go kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej procedurze konkursowej”.

Przypomnieć ponadto należy, że uzasadnienie uchwały nie jest i nie może być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego „z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów trzeba przyjąć, że Rada nie ma obowiązku szczegółowego opisywania każdego z nich, wystarczające jest dokładne przedstawienie kandydatów wybranych przez Radę. (...) Nadto, nie ma podstaw do uznania słuszności tezy, że skoro Rada nie zamieściła w uzasadnieniu szczegółowej charakterystyki takich kandydatów, to tym samym nie dokonała wnikliwej analizy ich kandydatur, biorąc przy tym pod uwagę także stanowisko zespołu. Nie przemawiają za tym bowiem ani reguły wnioskowania logicznego, ani żadne domniemanie faktyczne” (wyrok Sądu Najwyższego z 15 października 2014 r., III KRS 49/14).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust 3 u.KRS oddalił odwołanie W. K..

Z uwagi na brak występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub innych względów, które przemawiałyby za rozpoznaniem odwołań na rozprawie, Sąd Najwyższy uznał, że rozpoznanie ich w ten sposób nie jest zasadne.

Z uwagi na zwrot każdemu z odwołujących się uiszczonej opłaty od odwołania od uchwały KRS nr [...], jako nienależnej (k. 39 i k. 84 akt sprawy I NKRS 7/22), rozpatrzenie wniosków w przedmiocie zwrotu opłaty od odwołania

stało się bezprzedmiotowe. Jednocześnie Sąd Najwyższy wskazuje, że w postępowaniu wszczętym na skutek odwołania od uchwały Rady podjętej w postępowaniu konkursowym mającym na celu wyłonienie kandydatów do powołania przez Prezydenta RP na urząd sędziego uczestnikami są odwołujący się oraz wskazany w punkcie pierwszym uchwały kandydat do powołania na urząd sędziego. KRS nie jest uczestnikiem takiego postępowania. Ponadto ustawa o KRS nie przewiduje możliwości zasądzenia kosztów postępowania od Rady. Nie znajdują tu też zastosowania przepisy k.p.c., które stosuje się w postępowaniu zainicjowanym odwołaniem od uchwały Rady odpowiednio, gdyż nie można przyjąć obciążenia kosztami postępowania innych uczestników postępowania konkursowego. Podkreślić bowiem należy, że omawiane sprawy mają charakter publiczny. Ich specyfiką, przy uwzględnieniu także charakteru postępowania przed Sądem Najwyższym, jest to, że badaniu podlega jedynie zgodność z prawem materialnym i procesowym postępowania przed Radą, a nie wynik tego postępowania w kontekście rozstrzygnięcia co do któregośkolwiek z uczestników, a więc jego faktycznych interesów. Publiczny charakter sprawy z odwołania od uchwały KRS uzasadnia stanowisko, że możliwość rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym w takiej sprawie uzależniona jest od woli ustawodawcy, który dopuszczając takie rozstrzygnięcie powinien tę kwestię uregulować w szczególnie sposób. Skoro takiej regulacji brak należy uznać, iż rozstrzygnięcie merytoryczne w tym przedmiocie nie jest przewidziane przez ustawę, a w konsekwencji nie jest też dopuszczalne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 4 grudnia 2019 r., I NO 136/19; z 6 listopada 2019 r., I NO 69/19; z 29 października 2019 r., I NO 67/19; z 27 maja 2020 r., I NO 176/19).